

Plenum

Torsdag 7.9.2023 kl. 16.00—18.13

2.2. Muntlig fråga om krisen i byggbranschen (Peter Östman kd)

Muntligt spörsmål MFT 2/2023 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Också den kristdemokratiska gruppens fråga gäller samma tema. — Ledamot Östman, varsågod.

Debatt

16.14 **Peter Östman kd:** Kiitos, arvoisa puheenjohtaja! Aihe on vakava, ja on syytä käydä hyvää keskustelua tästä aiheesta. Hiukan särähti kuitenkin korvaan, kun oppositiosta nyt huudetaan, että nukummeko me ja että me emme ole puhuneet tästä asiasta mitään. Se on väärää todistetta. Hallitusneuvotteluissa tästä aiheesta keskusteltiin pitkään ja syvällisesti, ja toissa päivänä, tällä viikolla, pääministeri totesi, että rakennusalan tilanne on vaikea ja rakentaminen on pysähtymässä täysin, jopa niin, että se uhkaa tulevaisuuden asuntotarjontaa. Ja perustetaan työryhmä, joka pikaisesti selvittää budjettiriiheen mennessä, missä meillä on mahdollisuus ottaa käyttöön ne työkalut, joista me sovimme hallitusneuvotteluissa.

Arvon opposition edustajat, te peräänkuulutitte myöskin toimintakykyistä hallitusta. Kyllä, sitä tarvitaan, ja se nähdään huomenna sitten, haluatteko oikeasti, että meillä on toimintakykyinen hallitus. [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Tarjoan hallitukselle mahdollisuuden vastata tähän puheenvuoroon. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.16 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on hyvinkin toimintakykyinen. Tässä tehdään täysillä töitä, ja nyt rauhoittaisin mieliä. Kun te kaipaatte niitä keinoja ja toimia ja nauratte työryhmälle, niin 12 päivää on aikaa budjettiriiheen. Budjettiriihessä me tullaan tekemään esityksiä näistä. Haluamme valmistella ne huolella, ja sitä valmistelua on tehty. Nyt tässä ovat valtiovarainministeriön ja asuntoministeriön parhaat voimat liikkeellä, käydään vuoropuhelua rakennusalan kanssa ja kiinteistöalan kanssa ja haetaan parhaita mahdollisia ratkaisuja. Katsotaan sitten budjettiriihessä, mitä pöydälle saadaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Malm, olkaa hyvä.

16.16 **Niina Malm sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä ministeri Rydman totesi, että on kyse yhdestä alasta. Me tiedämme, että tämä kriisi koskettaa myöskin

Punkt i protokollet PR 22/2023 rd

paperiteollisuutta, metsäteollisuutta ja terästeollisuutta sen lisäksi, että se koskettaa myös rakennusteollisuutta. Nämä merkit ovat olleet tiedossa jo pitkään. Lomautuksia on tullut eri teollisuudenaloille — onko ollut sitten paperi- tai terästeollisuudesta kyse — ja tällä on valtavat välilliset vaikutukset monelle, monelle eri alalle jo pelkästään kunnossapidosta lähtien. No, on konkursseja, työttömyyttä ja samaan aikaan myös leikkauksia sosiaaliturvan puolelle. Ministeri Satonen, millä toimilla te työministerinä autatte näitä työttömäksi jääneitä ja mahdollisesti tulevaisuudessa jääviä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

16.17 Työministeri Arto Satonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä on olemassa järjestelmä, joka on ollut jo edellisenkin hallituksen aikana, että pyritään mahdollisimman yksilöllisesti palvelemaan työttömiksi jääneitä henkilöitä, jotta he voivat löytää uuden työn mahdollisimman nopeasti. Itse kävin esimerkiksi Sunilassa, joka on yksi paikka, missä nyt on valitettavasti se tilanne, että siellä ollaan työpaikkoja menettämässä. Hyvä puoli toki oli se, että jonkun verran sinne on jo kiinnostusta ilmoitettukin, että ollaan myös työtä tarjoamassa. Tässä täytyy muistaa, että vaikka olisi tämmöinen massairtisanoamisen tilanne tai sellainen, että jokin tehdas joutuu lopettamaan, niin kuitenkin se työpolku takaisin työelämään on jokaisella yksilöllinen. Se on erittäin tärkeää, että pystytään sitä auttamaan, ja silloin yksi konkreettinen keino on se, että te-palvelut menevät suoraan sinne työpaikalle ja joka ikisen henkilön kanssa käydään ne asiat läpi ja etsitään polkuja työelämään. Onneksi tällä hetkellä vielä työmarkkinat kohtuullisesti kuitenkin vetävät.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pitko, olkaa hyvä.

16.18 Jenni Pitko vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Emme tietenkään pysty tätä rakentamisen suhdannetta kokonaan pelastamaan, mutta kyllä me voimme sitä kuoppaa joko loiventaa tai syventää. Tällä hetkellä hallituksen hallitusohjelmassa päättämät leikkaukset erityisryhmien investointitukiin ovat jo nyt pysäyttäneet hankkeita, esimerkiksi opiskelija-asumista.

Lisäksi tässä valtiovarainministeri Purran budjetissa ollaan tekemässä merkittäviä leikkauksia rakentamiseen. Laskin, että sielläkin noin 67 miljoonaa ollaan leikkaamassa hankkeista, jotka liittyvät energiaremontteihin, asumisen vähähiilisyyteen tai sähköisen liikenteen infrastruktuurin rakentamiseen. Näiden leikkausten aika ei ole nyt, jos koskaan niiden onkaan.

Kysyn hallitukselta: onko teillä aikomus toteuttaa tässä asuntopolitiikassa ja rakentamisen budjetissa tätä suhdanneperusteista politiikkaa, minkä te olette kyllä maininneet siellä hallitusohjelmassa mutta mikä ei näy tällä hetkellä politiikassa eikä tässä budjetissa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.20 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Se, mikä on hyvin käynyt hallituksessa selväksi jo hallitusneuvotteluiden aikaan, kun katselimme näitä talouden hyvin huolestuttavia lukuja, on se, että edellisellä hallituskaudella elvytettiin suhdanteista riippumatta, ja ymmärrämme, että myös nyt sitä esitetään ratkaisuksi. [Välihuutoja vasemmalta] Tämän hallituksen lähtökohta julkisen talouden on-

Punkt i protokollet PR 22/2023 rd

gelmién korjaamiseen on kuitenkin toinen. [Välihuutoja vasemmalta] Meillä ovat olleet nämä luvut käytössä hallitusneuvotteluista saakka, eli vaikka esimerkiksi rakennusallalla on selvästi mustia pilviä ja konkurssesja syntyy, tämäkään ei ole tullut valitettavasti yllätyksenä. Rakennusallahan on näistä ongelmista kertonut jo helmikuusta asti, kun Marinin hallitus oli vielä toiminnassa. En tiedä, onko sieltä tullut erityisiä tukitoimia.

Mitä on syytä vielä korostaa, on se, että kun kysymys on suhdanteista, niin kysymys on osin myös siitä, että menneinä vuosina velkavivulla ja nollakoroilla on valitettavasti tehty sellaisia hankkeita, [Puhemies koputtaa] joissa riskiä ei ole kyetty kantamaan, ja tämä hallitus ei halua riskejä siirtää veronmaksajan maksettavaksi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Antikainen, olkaa hyvä.

16.21 **Sanna Antikainen ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Kuten me kaikki täällä tiedämme, omaishoitajat tekevät äärimmäisen tärkeää työtä. Tämän työn arvo on huomattavaa niin inhimillisellä tasolla kuin myös rahallisesti. [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] Omaishoitajien taloudellinen asema jää valitettavasti kuitenkin usein liian heikoksi, ja usein myös omaishoitaja itsekin on lähestymässä hoivan tarvetta. Omaishoitajien asemaa tulisikin vahvistaa, sekä heidän jaksamistaan ja...

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Antikainen, tämä ei tunnu nyt liittyvän tähän käsittelyssä olevaan kysymyseen.

Kyllä, kyllä, anteeksi, herra puhemies, olin valmistautunut tähän kysymyseen, mutta voin tietenkin myös kysyä tästä asuntotilanteesta, mikäli... [Naurua]

Puhemies Jussi Halla-aho: Jos se onnistuu kymmenessä sekunnissa, edustaja Antikainen, niin olkaa hyvä.

Kyllä, kyllä, no niin, kiitos, arvoisa herra puhemies, ja pahoittelut tästä. Me ehkä palaamme tähän omaishoitajien aiheeseen [Puhemies koputtaa] ja omaishoitajien jaksamiseen myöhemmin. Mutta...

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Antikainen, aika on nyt valitettavasti käytetty.

No niin, kiitos paljon.

Puhemies Jussi Halla-aho: Varmasti palaamme tähän tärkeään aiheeseen. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.22 **Tytti Tuppurainen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt on tärkeää ymmärtää myös siellä ministeriäitiossa, että kun puhumme Suomesta ja rakennusallasta, niin me puhumme talouden kohtalonyhteydestä, työpaikoista, meidän talouskasvusta. Tämän pitäisi olla teidän työlistallanne hyvin korkealla, ja siksi tuntuukin oudolta, että ei niitä konkreettisia toimenpiteitä vielä näy eikä kuulu, vaikka elinkeinoelämä niitä kuuluvasti pyytää.

Punkt i protokollet PR 22/2023 rd

Pääministeri Orpo, tässä jokainen päivä käy kalliiksi, jokainen päivä. Kysymys on ko-
deista, kysymys on työpaikoista, kysymys on ihmisten kasvavasta huolesta. Seuraatteko te
tätä vain katseella — ”tällaista taloudessa sattuu” — vai tulee teiltä nyt tähän taloudel-
liseen suhdanteeseen sopivia toimia, vai onko teidän hallituksenne talouspolitiikka sellai-
nen, joka itse asiassa kiihdyttää orastavaa taantumaa? [Eduskunnasta: Myötäsyklistä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.23 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lähdetään
liikkeelle siitä, että kuten tässä valtiovarainministerin puheenvuorossa tuli ilmi, rakennus-
ala on viestinyt näistä ongelmistaan jo helmikuussa. Kai silloin olisi pitänyt ryhtyä toi-
meen. Nyt kun meillä on 12 päivän päästä budjettiriihi ja olen kertonut, että siellä me esit-
telemme toimia, niin meitäkö tässä nyt moititaan? Kannattaisiko katsoa ensin ja miettiä,
miksi ei tehty aikaisemmin.

Sitten kun tullaan työhön ja työllisyyteen, niin siinä olette ihan oikeassa: sen pitää olla ja
se on tämän hallituksen työn ytimessä. Työ, työllisyys, yrittäjäys. Me haluamme laittaa
Suomea sellaiseen kuntoon, jossa työtä kannattaa ottaa vastaan, jossa Suomeen kannattaa
investoida ja jossa ihmisillä on töitä ja ostovoimaa, ja sitä kautta me saadaan meidän talous
terveelle pohjalle. Se vaatii työtä, sen laajan reformiohjelman, joka me ollaan hallitusoh-
jelmaan kirjattu ja joka auttaa myöskin rakennusalaan. Kun me luodaan hyvää, positiivista
näkömää, niin investoinnit lähtevät liikkeelle. Se vaikuttaa koko talouteen ja koko yhteis-
kuntaan.

Edustaja Tuppurainen, me teemme töitä: 12 päivää, ja sen jälkeen alkaa riihi, ja siihen
mennessä valmistellaan keinot.

Frågan slutbehandlad.